

AUTOMATSKO UPRAVLJANJE PROMETOM U ZAGREBU

U Zagrebu je 6. kolovoza održana konferencija za novinare na kojoj je predstavljen sustav za automatsko upravljanje prometom grada Zagreba. Projekt automatskog upravljanja prometom, u sklopu *Prometne studije grada Zagreba*, izradila je britanska konzultantska kuća *MVA* u suradnji s njemačkom kućom *Light Rail Transit Consultants*, *Urbanističkim zavodom grada Zagreba*, *Institutom građevinarstva Hrvatske* i tvrtkama *Prometis* i *Promet-ing*.

Sam sustav izrađen je u tvrtci *Ericsson Nikola Tesla* čiji su predstavnici na novinskoj konferenciji objasnili lošu protočnost prometa u Zagrebu. Suradnici su *Ericsson Nikoli Tesli* u ovom projektu vrijednom 16 milijuna kuna, koji je započeo početkom 2008., predstavnici Instituta za promet i veze i tvrtka *Pik Profik*.

Riječ je o projektu koji bi trebao riješiti problem prometa, parkirnih mjesta, kritičnih točaka na kojima se događaju nesreće u gradu te bi trebao djelovati na način na koji bi se brže stizalo do odredišta uz veću sigurnost, manje troškova i manju zagađenost okoliša. Prikupljanje i obrada podataka omogućuje planiranje putovanja, a povezivanjem prometnih sustava i mobilnih komunikacija postiže se aktivno uključivanje građana u prometni sustav, čime se povećava djelotvornost sustava, smanjuje stres i postiže skraćivanje vremena putovanja. Predsjednica uprave tvrtke *Ericsson Nikola Tesla* Gordana Kovačević izjavila je da su odabrali *Institut za promet i veze* kao i tvrtku *Pik Profik* za svoje suradnike upravo zbog referenci i najveće učinkovitosti na ovom području tehnologije. Direktor za marketing *Ericssona* Boris Drilo istaknuo je da cijeli projekt mora uključivati i ekološku stranu jer im je u interesu da zrak bude čist i buka smanjena.

Jedan od ciljeva projekta je sanacija opasnih mjesta, rješavanje prob-

lema parkinga, reorganizacija prometnih tokova i zadovoljstvo građana u prometu. Gradonačelnik Milan Bandić istaknuo je da se ovaj problem trebao iznijeti prije godinu dana, ali je veoma pozitivno što se nije odlučilo čekati još godinu dana jer već danas kroz Zagreb vozi 520 tisuća automobila te su glavne avenije i ulice redovite u velikim gužvama.

Novi sustav automatskog upravljanja prometom

Čak 700 kamera i 200 novih semafora na najprometnijim zagrebačkim raskrižjima samo su dio velikog sustava automatskog upravljanja prometom s čijom će se realizacijom početi potkraj ove godine. Projekt će stajati oko 350 milijuna kuna, a postupno će se ugrađivati u postojeći prometni sustav kroz iduće tri godine.

Novim sustavom nadgledat će se kretanje javnog prijevoza i uklanjanje barijera da bi promet bio što brži. Postavit će se i zasloni koji će pokazivati koliko ima slobodnih mjesta u pojedinoj javnoj garaži.

Svi će podsustavi preko komunikacijskog sustava biti povezani s glavnim prometnim sustavom u kojem će se rješavati svi prometni problemi. Cilj je projekta i riješiti prometnu zagušenost i preopterećenje u Zagrebu. Tako će se, primjerice, moći odrediti lokacija svakog vozila javnog prijevoza te će se u svakom trenutku znati gdje se točno nalazi. Isto tako, u slučaju da dođe do gužve ili prometne nezgode, moći će se brzo reagirati i normalizirati promet. Osim javnog prijevoza, međusobno povezanim semaforima rješavat će se i gužve izazvane osobnim vozilima.

U slučaju da na nekom raskrižju nastane prometni zastoj, semafori će se isključiti i pravodobno će ih zamijeniti prometni policajac.

Promet u mirovanju Grad već kontrolira gradnjom javnih podzemnih

garaža, proširenjem naplatnih zona, a novije garaže, kao što je ona na Kvaternikovom trgu i u Tuškancu, imaju sustav navođenja vozila, odnosno prikaz slobodnih mjesta u svakom trenutku.

Novac za financiranje ovog složenog sustava osiguran je iz proračuna Grada Zagreba. Za ovu godinu izdvojeno je 16 milijuna, a u iduće tri uložiti će se još 334 milijuna kuna.

Vozače već nadziru u Vukovarskoj i kod tržnice u Martićevoj

Na zahtjev Policijske uprave zagrebačke (PUZ), zbog veće sigurnosti na javnim mjestima planiraju se postaviti kamere na 180 lokacija u gradu. Digitalni bi se videozapisi pohranjivali i mogli bi se iskoristiti u slučaju kažnjavanja ili rješavanja kaznenog djela

Veću sigurnost građana na javnim mjestima, bolje održavanje javnog reda i mira, kažnjavanje prekršaja u prometu i nepropisnog parkiranja automobila uskoro bi mogle osigurati kamere koje Grad namjerava postupno postavljati po cijelom Zagrebu. Nekoliko stotina sigurnosnih kamera dio su sustava automatskog upravljanja prometom, a prema svrsi dijele se na one koje nadziru promet na raskrižjima i promet u mirovanju te na one koje su namijenjene za javne površine.

Kamera bi snimila registracijsku oznaku vozila u prekršaju, od policije bi se dobili podaci o vozačima te bi im u roku od nekoliko dana na kućnu adresu stigle kazne. Uz kamere, na jesen bi prometni redari trebali kontrolirati promet u mirovanju i kažnjavati nepravilnosti.

Za sigurniji promet i manje prekršaja Grad planira opremiti glavni prometni centar, oko 30 raskrižja, sigurnosnim kamerama, s mogućnošću kasnijeg proširenja i nadogradnje.

Takav sustav prometnog nadziranja trenutačno se ispituje u Ulici grada Vukovara gdje su na nekoliko lokacija postavljene kamere, dok je testna lokacija sustava nadzora prometa u mirovanju kod tržnice Gorica u Martićevoj ulici. Na zahtjev PUZ-a, zbog veće sigurnosti na javnim mjestima planiraju se postaviti kamere na 180 lokacija u gradu.

Informacije o prometu putem GPS i GSM uređaja

Do 2011. građani Zagreba će putem GPS i GSM uređaja, a preko senzora i kamera na cestama, dobivati informacije o stanju u prometu.

Ako dođe do prometne nesreće i zaštoja na zagrebačkim prometnicama, građani Zagreba putem mobilnog aparata dobit će informaciju kojim obilaznim putem mogu nastaviti vožnju, policijski će službenici imati prednost na semaforima na kojima će biti postavljeni senzori. Slika je to koja će zaživjeti za tri godine, do 2011. Naime, prezentacijom *Automatskog upravljanja prometom u gradu Zagrebu* predstavljena je studija o kompletnoj rekonstrukciji prometa, u čiju će se realizaciju uložiti 50 milijuna eura.

Trenutačno se na zagrebačkim cestovnim prometnicama kreće 520 tisuća vozila na dan, a kroz pet godina predviđa se da će ta brojka premašiti 800 tisuća vozila, što bi predstavljalo prometni kolaps. Automatskim upravljanjem prometom, odnosno satelitskom povezanošću i pravovremenom pružanju informacija putem GPS i GSM uređaja, građani bi točno znali kakvo je stanje na prometnicama te bi tako sami regulirali promet izbjegavajući kolone. Za ciljeve AUP-a, uz već spomenute, postavljeni su ekonomska učinkovitost, povećanje mobilnosti, ICT veza uz upravljanje prometom i sudionicima u prometu, smanjenje broja nesreća, ušteda vremena, planiranje i izgradnja prometne infrastrukture, naplata korištenja infrastrukturom te zaštita okoliša.

T. Vrančić